

[Finansministeren]

Oversigt over finanslovforslaget for 1983, der i tekst og tabeller indeholder en nærmere gennemgang af hovedtal og udviklingstendenser for statens finanser i 1982 og 1983.

Jeg skal i det følgende alene omtale de hovedtræk i finanslovforslaget, som interessen må formodes at koncentrere sig om, samt hvilke overvejelser forslaget, sammenholdt med den forventede økonomiske udvikling, giver regeringen anledning til.

2. Den førte politik 1979–1982

Finanslovforslaget for 1983 er på mange måder præget af Danmarks aktuelle økonomiske problemer og den internationale lavkonjunktur; men det afspejler også regeringens og folketingsflertallets *indsats for at afbøde krisens virkninger for det danske samfund*.

Grundlaget for den førte politik har været det flerårige økonomisk-politiske handlingsprogram fra 1979–80 og de deri indeholdte målsætninger.

Sigtet i det oprindelige handlingsprogram og senere udbygninger har været at udstikke retningslinierne for varige løsninger af dansk økonomis balanceproblemer. Konkret har der i den førte økonomiske politik været tilstræbt en samtidig forbedring af beskæftigelsen og betalingsbalancen gennem en fortsat styrkelse af erhvervenes konkurrenceevne og en afdæmpning af det private og offentlige forbrug.

Siden 1979 er det lykkedes at opnå en *væsentlig forbedring af konkurrenceevnen*. Løn- og omkostningsniveauet pr. produceret enhed her i landet rykkede ned til at ligge blandt de laveste i OECD-landene. Bl.a. gennem denne styrkelse af konkurrenceevnen lykkedes det at opnå overskud på vare- og tjenestebalancen – og dette på trods af stigende energipriser. Medvirkende hertil har været den stærke indsats for energibesparelser her i landet.

De internationale konjunkturer er imidlertid ikke blevet forbedret, hvorfor eksportfremgangen er blevet mindre, end man kunne forvente. Da der samtidig i de seneste år har været tale om *en betydelig tilgang til arbejdsstyrken*, som ligger væsentligt over gennemsnittet for OECD-Europa, har konkurrenceevneforbedringen ikke i tilstrækkelig omfang kunnet bidrage til handlingspro-

grammets anden hovedmålsætning: en formindskelse af den registrerede arbejdsløshed.

Det var på denne baggrund, regeringen i november 1981 fremkom med oplæg til en forstærket indsats for beskæftigelsen 1982–85 som en udbygning af det flerårige økonomisk-politiske handlingsprogram.

Dette udbyggede handlingsprogram stod fra valget i december og til sommerferien i centrum for de politiske forhandlinger i folketinget, og det lykkedes i den nævnte periode at få vedtaget hovedparten af regeringens forslag. De statslige udgifter og de afbalancerende indtægter i forbindelse med *den forstærkede indsats for beskæftigelsen er indeholdt i finanslovforslaget*.

3. Budgetunderskuddet på FFL 1983

På drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet budgetteres i 1983 med nettoudgifter på i alt 191 mia kr., mens indtægtsbudgettet er på 117 mia kr. *Underskuddet på drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet skønnes således at blive 74 mia kr.*, hvilket er en stigning på 18 mia kr. i forhold til det underskud på 56 mia kr., som nu skønnes for indeværende år.

Stigningen i budgetunderskuddene i 1981 og 1982 skyldes især øgede udgifter til beskæftigelses- og erhvervsfremmeforanstaltninger samt arbejdsløshedsdagpenge, samtidig med at der har været tale om vigende indtægter.

Det hidtidige budgetforløb har på mange måder ydet et positivt bidrag til at opretholde aktiviteten og beskæftigelsen i samfundet.

Denne – også i sammenligning med andre europæiske lande – stærke aktivitetsfremmende indsats har imidlertid medført *en hastig vækst i den indenlandske statsgæld og i de renteudgifter, der er forbundet hermed*. Således andrager alene renter og emissionskurstab over 15 mia kr. af stigningen i budgetunderskuddet fra 1982 til 1983, der som nævnt skønnes til 18 mia kr. Fra 1979 til 1983 stiger statens renteudgifter og emissionskurstab fra ca. 10 til ca. 40 mia kr.

I de gentagne store budgetunderskud med tilhørende kraftige renteudgiftsstigninger er således indbygget en selvforstærkende effekt, som er uholdbar, og som derfor må bremses.

En fortsat vækst i underskuddet på statsfinanserne er *uforenelig med ønsket om et fald i renteniveauet*, som – sammen med en for-